

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 16 юли 2021 г.
(OR. en)

10851/21
ADD 4

Междуетноститутуционално досие:
2021/0208(NLE)

JUSTCIV 118
IA 141

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	16 юли 2021 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	SWD(2021) 193 final
Относно:	РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, придружаващ Предложението за Решение на Съвета относно присъединяването на Европейския съюз към Конвенцията относно признаването и изпълнението на чуждестранни съдебни решения по граждански или търговски дела

Приложено се изпраща на делегациите документ SWD(2021) 193 final.

Приложение: SWD(2021) 193 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.7.2021 г.
SWD(2021) 193 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
придружаващ

Предложението за Решение на Съвета
относно присъединяването на Европейския съюз към Конвенцията относно
признаването и изпълнението на чуждестранни съдебни решения по граждански
или търговски дела

{COM(2021) 388 final} - {SEC(2021) 279 final} - {SWD(2021) 192 final}

Резюме
Оценка на въздействието относно присъединяването на Европейския съюз към Конвенцията относно признаването и изпълнението на чуждестранни съдебни решения по граждански или търговски дела („Конвенцията за съдебните решения“)
А. Необходимост от действия
Защо? В какво се състои разглежданият проблем?
Понастоящем гражданите и предприятията от ЕС, които искат съдебно решение, постановено в ЕС, да бъде признато и изпълнено в трета държава, са изправени пред нехармонизирана правна среда поради липсата на всеобхватна международна рамка за признаване и изпълнение на чуждестранни съдебни решения по граждански и търговски дела. Това означава, че вискателите по дадено съдебно решение трябва да се ориентират в разнородна смесица от национални закони на трети държави в областта на приемането на чуждестранни съдебни решения, както и в действащи двустранни, регионални и многостранни договори. Следователно, за да могат да получат изпълнение на съдебното си решение, участниците в международни съдебни спорове трябва да вложат средства и време, а често и да разчитат на външен експертен опит, за да изготвят стабилна стратегия за съдебни спорове. Тази сложност , както и свързаните с това разходи и правна несигурност са възпиращи фактори, които могат да подтикнат предприятията и гражданите да избягват съдебни спорове и да търсят други способи за разрешаване на спорове, да се откажат от предявяване на исковете си или да решат изобщо да не участват в международни сделки. Това от своя страна може да окаже отрицателно въздействие върху готовността на предприятията и гражданите на ЕС да участват в международна търговия и международна инвестиционна дейност . Освен това, тъй като изпълнението на съдебни решения на ЕС в трети държави е несигурно, правото на достъп до правосъдие на предприятията и гражданите на ЕС е затруднено .
Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива?
Общите цели са подобряване на достъпа до правосъдие за предприятията и гражданите на ЕС чрез система, която улеснява признаването и изпълнението на чуждестранни съдебни решения навсякъде по света, където длъжникът по съдебното решение има активи, като по този начин се насърчават международната търговия и международните инвестиции . По-конкретно с инициативата се цели увеличаване на правната сигурност и предвидимостта на международните съдебни спорове, намаляване на разходите и продължителността на производствата и допускане на признаването и изпълнението на съдебни решения на трети държави в ЕС единствено при условие че се зачитат основните принципи на правото на ЕС и не се засягат вътрешните достижения на правото на ЕС в тази област.
Каква е добавената стойност от действие на равнище ЕС?
Инициативата попада в обхвата на изключителната компетентност на ЕС. Това означава, че присъединяването на отделни държави членки към тази конвенция не е възможно, а преследваните цели могат да бъдат постигнати единствено чрез действия, предприети на равнище ЕС.

Б. Решения
Какви законодателни и незаконодателни варианти на политиката са разгледани? Предпочетен ли е даден вариант? Защо?
Поради постоянната подкрепа от страна на ЕС и участието му в преговорите, довели до приемането на Конвенцията през 2019 г., както и с оглед на опазването на основните интереси на ЕС в процеса, вариантът за неприсъединяване към Конвенцията беше взет под внимание главно като база за сравнение при оценката на няколко варианта на политиката, при които се обмисля присъединяване.

При тези варианти се разглежда присъединяването на ЕС към Конвенцията за съдебните решения без каквато и да било декларация или с декларация по член 18 от Конвенцията, изключваща прилагането ѝ по отношение на определени въпроси (потребителски, трудовоправни или застрахователни въпроси, както и търговски договори за наем на недвижими имоти), или с декларация, изключваща съдебни решения по граждански и търговски дела, в които участват държави или държавни образувания, съгласно член 19 от Конвенцията. Беше разгледан и друг вариант за присъединяване, при който се правят и двете декларации — по членове 18 и 19.

Предпочитаният вариант е присъединяването към Конвенцията с ограничена целева декларация, изключваща признаването и изпълнението от съдилищата в ЕС на съдебни решения на трети държави, постановени по търговски договори за наем на недвижими имоти, намиращи се в ЕС. Декларация, изключваща другите обсъждани въпроси, се счита за ненужна, тъй като Конвенцията осигурява подходяща закрила на по-слабите страни, макар и по начин, различен от използвания в достиженията на правото на ЕС, а за разлика от предпочитания вариант, по-широкообхватните декларации биха могли да възпрепятстват пълното постигане на целите на тази инициатива. **Предпочитаният вариант подобрява достъпа до правосъдие и се очаква да насърчи международната търговия и международните инвестиции**, като той също така ще **увеличи правната сигурност и предвидимостта при международни съдебни спорове, ще намали разходите и продължителността на производствата и е в пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС по този въпрос**, а именно Регламент „Брюксел Ia“ (Регламент (ЕС) № 1215/2012). Съгласно посочения регламент съдилищата в ЕС притежават изключителна компетентност да се произнасят по спорове, свързани с търговски договори за наем на недвижими имоти, намиращи се в ЕС.

Кой подкрепя отделните варианти?

Присъединяването към Конвенцията за съдебните решения беше подкрепено от държавите членки и преобладаващото мнозинство от заинтересованите страни (юристи, предприятия, професионални организации на адвокати и съдебни изпълнители, представители на академичните среди и др.). По отношение на възможността да се правят декларации държавите членки се противопоставиха на декларация въз основа на член 19 от Конвенцията и не изразиха ясно становище относно декларациите по член 18. Само малък брой заинтересовани страни подкрепиха присъединяването с декларация по член 19, докато при декларациите по член 18 не беше установена ясна тенденция.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са ползите от предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — от основните варианти)?

Преките ползи за гражданите и предприятията от ЕС при опит за признаване и изпълнение на съдебно решение на ЕС в основните търговски партньори, обект на анализ (Аржентина, Австралия, Бразилия, Канада, Китай, Южна Корея, Япония, Съединени американски щати), се очаква да бъдат между 1,1 и 2,6 милиона евро през референтния период (2022—2026 г.). Това се дължи на прогнозиран спад от 10—20 % на разходите, свързани с признаването и изпълнението на съдебни решения на ЕС в трети държави. Освен това се очаква средната продължителност на производствата да намалее средно с между три и шест месеца.

Този вариант ще окаже положително въздействие върху повечето национални правни системи на държавите членки, като се очаква **да подобри настоящото равнище на приемане на съдебни решения на трети държави в 22 държави членки**. За останалите четири държави членки положението след присъединяването няма да се влоши спрямо сегашното, но ще има слабо или никакво подобрение в сравнение с настоящата ситуация. Освен това този вариант е **в пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС** (Регламент „Брюксел Ia“) и в резултат на това е с най-висока степен на съгласуваност на това равнище.

Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?

Очаква се **публичните органи на държавите членки да имат някои еднократни разходи**, свързани с прилагането на Конвенцията, но се предвижда тези разходи да бъдат незначителни. В съдебната система вероятно ще се наблюдава **леко увеличение на броя на делата** през референтния период, но то ще бъде **компенсирано** от очакваното **намаление на продължителността на производствата**. Не

се предвиждат разходи за предприятията или гражданите .
Какви ще са последиците за предприятията, МСП и микропредприятията?
Предприятията от ЕС ще се възползват от увеличаването на правната сигурност и предвидимостта при международните сделки. Очаква се тези ползи да бъдат по-ясно проявени при МСП, отколкото при големите предприятия, тъй като при последните съществува тенденция за разрешаването на международни правни спорове да се предпочита арбитраж, а не съдебен спор. Доколкото предприятията от ЕС участват в съдебни спорове, те ще се възползват от подобрения достъп до правосъдие поради по-голямата вероятност за признаване и изпълнение на европейските съдебни решения в трети държави, а също така и от по-ниските разходи (между 10 % и 20 %) и от по-кратката продължителност на производствата (между 3 и 6 месеца). Поради реципрочното действие на декларацията, която се предлага да бъде направена от страна на ЕС, тези ползи няма да обхванат предприятията от ЕС, които искат признаване и изпълнение на европейско съдебно решение, постановено по търговски договор за наем на недвижим имот, намиращ се в държавата, в която се иска изпълнението. От очаквания малък брой на съдебните решения от този вид обаче следва, че тези ситуации няма да засегнат цялостното положително въздействие върху предприятията.
Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?
Не се очаква инициативата да окаже значително въздействие върху националните бюджети и администрации. Очакванията са, че настоящите ресурси ще бъдат достатъчни за прилагането на Конвенцията.
Ще има ли друго значително въздействие?
Очаква се до 2026 г. търговията със стоки и услуги, както и преките чуждестранни инвестиции с избраните трети държави да се увеличат с между 0,3 % и 1,6 %. Освен това Конвенцията може да улесни признаването и изпълнението на съдебни решения, докато понастоящем е изключително трудно съдебните решения на ЕС да бъдат изпълнени в полза на кредиторите от ЕС, като това косвено ще доведе до допълнително насърчаване на търговията с тези държави. Това косвено въздействие в крайна сметка може да доведе до подобряване на икономическия растеж и до създаване на работни места.
Г. Последващи действия
Кога ще се извърши преглед на политиката?
Три до пет години след присъединяването на ЕС.